

Програму складено відповідно до освітньо-професійних програм підготовки магістрів та спеціалістів за спеціальністю 073 «Менеджмент».

ОСНОВНІ РОЗДІЛИ

Основи підприємництва

1. Вступ до підприємництва
2. Форми організації суспільного виробництва.
3. Товарне виробництво - матеріальна основа виникнення підприємництва.
4. Функції ринку та його види.
5. Історичний розвиток поняття "підприємство". Економічна основа підприємництва.
6. Економіко-теоретичні знання і підприємство.
7. Економічна свобода як основна передумова розвитку підприємства.
8. Принципи та передумови підприємства.
9. Конкуренція як засіб реалізації підприємства.
10. Державне регулювання конкуренції.
11. Мотивація підприємницької діяльності.
12. Етика підприємства та соціальна відповідальність у бізнесі.

Організаційно-правові форми підприємства.

Організація та економіка підприємства

1. Види та сфери підприємницької діяльності.
2. Види та сфери підприємницької діяльності.
3. Мале підприємство.
4. Діяльність фінансових посередників.
5. Інноваційне підприємство і венчурний бізнес.
6. Міжнародне підприємство.
7. Підприємницька ідея. Організація підприємницької діяльності.
8. Технологія створення власної справи.
9. Менеджмент у підприємстві.
10. Планування успіху підприємницької діяльності.
11. Маркетинг у підприємницькій діяльності.
12. Аналіз підприємницької діяльності фірми.
13. Фінансове забезпечення управлінських рішень.

Основи прийняття управлінських рішень

1. Роль прийняття рішень в управлінні.

2. Сутність, властивості та класифікація управлінських рішень.
Фактори, що впливають на прийняття управлінських рішень.

3. Умови та чинники якості управлінських рішень.

4. Рівні і принципи розробки та прийняття управлінських рішень.

5. Організація процесу розробки і прийняття управлінського рішення.

6. Методи розробки, прийняття та оптимізації управлінських рішень.

Реалізація і контроль виконання управлінських рішень

1. Сутність і види контролю реалізації управлінських рішень.

2. Процес контролю реалізації управлінських рішень.

3. Інструменти і характеристики ефективного контролю реалізації управлінських рішень.

4. Стили прийняття управлінських рішень.

5. Особливості прийняття управлінських рішень в різних сферах діяльності.

Теоретичні основи ризик-менеджменту

1. Ризик-менеджмент і його місце в управлінні бізнесом.

2. Актуальність ризик-менеджменту.

3. Переваги ризик-менеджменту та його вплив на вартість компанії.
Ризик і підприємництво.

4. Теоретичні засади вивчення ризику.

5. Специфіка ризик-середовища у постсоціалістичному трансформаційному суспільстві.

6. Сутність ризику та еволюція ризик-менеджменту.

7. Класифікація ризиків.

8. Загальна схема процесу управління ризиками.

9. Вимір ризику.

Практика управління ризиками на підприємстві

1. Організація управління ризиком.

2. Документація для управління ризиками.

3. Програма управління ризиками на підприємстві.

4. Установлення контексту ризику: визначення стратегічних і тактичних позицій компанії.

5. Виявлення факторів ризику.

6. Оцінка ризику.

7. Методи виявлення ризику.

8. Збитки підприємств, ризик-експозиції та їх класифікація.

9. Методи управління ризиками та їх вибір.

10. Фінансування ризику.
11. Відповідальність менеджменту за управління ризиком. Комплексний ризик-менеджмент.
12. Ризик-менеджмент і маркетинг.

Функціональний ризик-менеджмент

1. Особливості виявлення операційних ризиків.
2. Особливості оцінки ймовірності операційних ризиків.
3. Особливості аналізу операційних ризиків у фінансових інститутах.
4. Фінанси, фінансові ринки, фінансовий менеджмент: їх роль і структура.
5. Фінансовий ризик: його суть і класифікація.
6. Принципи управління фінансовими ризиками.
7. Як ураховують фактор ризику у фінансових рішеннях.
8. Показники ринкового ризику.
9. Схема управління фінансовими ризиками.
10. Методи впливу на фінансові ризики.
11. Ризики споживача.
12. Ризик-менеджмент у сфері зовнішньоекономічної діяльності.

Процес і методи управління організацією

1. Поняття процесу управління.
 2. Управлінське рішення як концентроване вираження процесу управління.
 3. Технологія прийняття управлінських рішень.
 4. Методи прийняття управлінських рішень.
 5. Стратегічний менеджмент у системі організації.
 6. Аналіз стратегічних альтернатив і вибір стратегії організації.
- Інноваційний менеджмент.
7. Операційний менеджмент.
 8. Екологічний менеджмент.
 9. Контролінг як система управління прибутком організації.

Інформаційне забезпечення системи менеджменту організацій

1. Управлінська інформація.
2. Технологія інформаційної діяльності.
3. Внутрішньофірмова інформаційна система.
4. Роль інформаційних технологій в управлінні підприємством.
5. Роль інформаційного забезпечення системи управління виробництвом. Інформаційний менеджмент організації.
6. Корпоративні інформаційні системи.

7. Міжнародна комп'ютерна мережа Інтернет.

Менеджер як професійний керівник організації

1. Зміст і характер праці менеджера.
2. Психологічні якості менеджера як особистості.
3. Вимоги до менеджерів різних рівнів управління.
4. Статус керівника організації, його влада та сила.
5. Складові моделі менеджера.
6. Знання та вміння менеджера.
7. Особистий потенціал менеджера.
8. Збереження трудового потенціалу менеджера

Теоретико-методичні засади управління персоналом

1. Сутність управління персоналом.
2. Складові процесу управління персоналом організації.
3. Цілі, функції та принципи управління персоналом.
4. Суб'єкт і об'єкт в управлінні персоналом.
5. Засоби і результати управління персоналом.
6. Основні характеристики персоналу.
7. Структура персоналу.
8. Еволюція розвитку служби персоналу.
9. Функції та завдання сучасної служби персоналу.
10. Стратегія управління персоналом.
11. Політика управління персоналом.

Корпоративна культура в системі управління персоналом.

Ресурсне забезпечення управління персоналом

1. Сутність, функції та складові корпоративної культури.
2. Корпоративні норми і правила поведінки працівників.
3. Корпоративна символіка.
4. Взаємовпливи корпоративної культури та управління персоналом.
5. Оцінка ефективності механізмів корпоративного управління.
6. Ефективність корпоративного управління як досягнення балансу інтересів.
7. Рейтинги корпоративного управління.
8. Сутність рейтингових оцінок.
9. Призначення та сфери застосування рейтингів корпоративного управління.
10. Основні складові рейтингу корпоративного управління.
11. Шкала рівнів рейтингу корпоративного управління.

12.Різні методики рейтингового оцінювання корпоративного управління.

13.Нормативно-правова база управління персоналом.

14.Науково-методичний супровід управління персоналом.

15.Матеріально-технічна база управління персоналом.

16.Фінансове забезпечення управління персоналом.

Організаційно-технологічні аспекти управління персоналом

1.Аналіз робіт.

2.Професійний добір та адаптація працівників.

3. Оцінювання працівників.

4.Розвиток персоналу.

5.Управління кадровим резервом і трудовою кар'єрою.

6. Регулювання трудової діяльності персоналу.

7. Мотивування працівників.

8.Управління робочим часом.

9. Аудит управління персоналом.

Список рекомендованої літератури

1. Андрієнко В. М. Стратегічне управління підприємствами реального сектору економіки : механізми, методи, моделі : монографія / [В. М. Андрієнко та ін.] ; Донецький нац. ун-т. – Донецьк : ДонНУ, 2012. – 155 с.

2. Балабанова Л.В. Конфліктологія: підручник / Л.В. Балабанова – Донецьк. : ДонНУЕТ, 2009. - 468 с.

3. Белоусова К. І Стратегічне позиціонування промислового підприємства : монографія / К. І. Белоусова ; Східноукр. нац. ун-т ім. В. Даля. – Луганськ : СНУ ім. В.Даля, 2012. – 202 с.

4. Боярко І. М. Стратегічне фінансове управління підприємством : монографія / [І. М. Боярко та ін.]. – Суми : Університетська книга, 2014. – 175 с.

5. Будзан Б. Менеджмент в Україні: сучасність і перспективи / Б. Будзан. – К. :Основи, 2001. – 349 с.

6. Воронков Д.К. Управління змінами на підприємстві : [монографія] / Воронков Д.К. – Х. : ВД «ІНЖЕК», 2010. – 340 с.

7. Гірник А. М. Основи конфліктології : навч. посіб. / А. М. Гірник. — К. : Києво-Могилянська академія, 2010. — 222 с.

8. Дороніна М. С. Культура ділового спілкування і партнерства : навчальний посібник / М. С. Дороніна, А. В. Доронін. – Харків: Вид. ХНЕУ, 2008. – 204 с.

9. Корпоративне управління : підручник / Т. Л. Мостенська, В. О. Новак, М. Г. Луцький, Ю. Г. Симоненко. – К. : Каравела ; Піча Ю.В., 2008. – 384 с.
10. Ложкін Г. В. Психологія конфлікту / Ложкін Г. В. — К: Професіонал, 2007. — 407 с.
11. Менеджмент : Навчальний посібник / Н.С. Краснокутська, О.М. Нащекіна, О.В. Замула та ін. – Харків : «Друкарня Мадрид», 2019. – 231 с.
12. Осовська Г. В. Менеджмент організацій : підручник / Г. В. Осовська, О. А. Осовський. – К. : Кондор, 2009. – 680 с.
13. Павлова В. А. Стратегічне управління ресурсним потенціалом: концепція, механізм, стратегія : монографія / В. А. Павлова, О. В. Кузьменко, Л. А. Гончар. – Дніпро: Дніпропетр. ун-т ім. Альфреда Нобеля, 2014. – 150 с.
14. Палеха Ю. І. Ділова етика / Палеха Ю. І. — К.: 2004. — 389 с.
15. Петрова І.Л., Поліщук В.І., Печенізький В.П. Управління змінами. – К.: Міжнародна громадська організація „Фундація польсько-української співпраці ПАУСІ”, 2007. – 118 с.
16. Садеков А.А., Гусев О.Ю. Стратегічне управління підприємством. Управління змінами / А.А. Садеков, О.Ю. Гусев. – Донецьк : ДонНУЕТ, 2010. – 414 с.
17. Шнайдер Р., Коллерет К., Легри П. Управление реорганизациями компаний / Электронный ресурс. Режим доступа: <https://www.management.com.ua/cm/cm055.html>.
18. Якубів В.М. Стратегічне управління Електронний конспект лекцій Електронний ресурс. Режим доступу: <http://194.44.152.155/elib/local/2045.pdf>
19. Adair J. E. Action-centred leadership. Jaico Publishing House, 2006. – 150 p.
20. Ansoff H. Strategic management. – Springer, 2007. – 242 p.
21. Ansoff H. I., Kipley D., Lewis A. O., Helm-Stevens R., & Ansoff, R. Implanting strategic management. – Springer, 2018. – 542 p.
22. Cutler A. Leadership psychology: How the best leaders inspire their people. Kogan Page Publishers, 2014. – 273 с.
23. Daft R.L.. Management. – South-Western College Pub, 2015. – 800 p.
24. Drucker P. F. The essential drucker. Routledge, 2020. – 359 p.
25. Kerzner H. Project management case studies. John Wiley & Sons. – 2022. – 704 p.
26. Managing change in organizations/ Colin A. Carnall,– Edinburg Gate. – 2004. – 642 p.
27. Managing Change/ Bernard Burnes. – 2004. – 745 p.
28. Meneghetti A. The Psychology of the Leader. – Ontopsicologia Editrice, 2011. – 350 p.

29. Mescon M., Albert M., Khedouri F. Management. – Harpercollins College Div; Subsequent edition, 1988. – 704 с.

30. Nicholas H. Leadership and Diversity in Psychology: Moving Beyond the Limits. Routledge (Taylor & Francis Group), Abingdon, Oxon, 2019. – 239 p.

31. Organization Development and Change/ Edgar F. Huse. - 1985.- 582 p.

32. Schwalbe K. Introduction to project management. Boston: Course Technology Cengage Learning, 2010. – 354 p.

Критерії оцінювання вступного випробування

Програмою передбачено складання здобувачами вступного фахового іспиту зі спеціальності та захист дослідницької пропозиції за темою майбутнього дисертаційного дослідження.

Екзаменаційний білет складається з трьох питань.

Кожне питання оцінюється до 60 балів і 2 додаткові питання - до 10 балів за кожне питання ($3 \times 60 + 2 \times 10 = 180 + 20 = 200$). Оцінювання проходить за 6 критеріями, кожний з яких має максимум 10 балів.

Таким чином, максимально можлива оцінка за екзамен, відповідно до критеріїв, складає 200 балів.

Критерії оцінювання кожного питання екзаменаційного білету вступного іспиту зі спеціальності

60-48 балів	відповідь правильна, повна, довершена, обґрунтована, достовірна, точна, не викликає сумнівів у членів комісії.
47-34 балів	відповідь правильна, достовірна з незначними неточностями, не викликає сумнівів у членів комісії.
33-20 балів	відповідь у цілому правильна, проте із значною кількістю помилок, неповна, неточна, недовершена, незакінчена, необґрунтована, викликає уточнюючі запитання у членів комісії.
19-6 балів	відповідь є фрагментарною, допущені значні похибки й неточності у логіці викладу матеріалу, власні висновки відсутні.
5-1 балів	відповідь є фрагментарною, неправильною, недостовірною; відсутня логіка викладу матеріалу та власні висновки.
0 балів	відповідь відсутня

Критерії оцінювання додаткового питання за 10-ти бальною шкалою

Високий рівень 10 балів	відповідь здобувача характеризується повним, глибоким та змістовним знанням теоретичного та практичного матеріалу з теми, вільним володінням термінами та поняттями дисципліни, його відповіді характеризуються креативним підходом.
Середній рівень 6-8 балів	відповідь здобувача характеризується повним і змістовним знанням теоретичного матеріалу з теми, вільним володінням термінами та поняттями. Але він допускає деякі неточності, його відповіді не характеризуються креативним підходом.
Низький рівень 1-5 балів	відповідь здобувача характеризується слабким і невпевненим знанням як теоретичного, так практичного матеріалу. Він допускає багато помилок у відповідях.
Незадовільний рівень 0 балів	у здобувача дуже слабкий рівень знання теоретичного матеріалу; відсутні навички аналізу, він допускає змістовні помилки у відповідях на конкретні питання.

Критерії оцінювання дослідницької пропозиції

Дослідницька пропозиція – це науковий текст обсягом до 5 сторінок, підготовлений вступником до аспірантури, в якому обґрунтовується тематика майбутнього дисертаційного дослідження.

Дослідницька пропозиція має містити:

- назву дослідження,
- анотацію дослідження (до 500 слів викладу проблеми та запропонованих шляхів її розв'язання з ключовими словами),
- загальний опис дослідження (актуальність обраної теми, обґрунтування наукової новизни, теоретична значущість, мета, завдання, предмет та об'єкт дослідження, очікувані результати, аналітичний огляд наукових праць за темою дослідження, методологія та методи дослідження, план реалізації дослідження, список літератури (від 20 позицій).

Вимоги до дослідницьких пропозицій розроблені відповідно до особливостей спеціальності 073 «Менеджмент» за третім (освітньо-науковим) рівнем вищої освіти.

№ з/п	Критерії оцінки	Кількість балів
1	Заявлена здобувачем наукова проблема є актуальною і має практичне значення	20
2	У дослідницькій пропозиції представлено ґрунтовний та всебічний огляд наявних медичних досліджень та проаналізовано ідеї, пов'язані з заявленою проблемою	40

3	Здобувачем продемонструвано спроможність формулювати власні аргументовані гіпотези, визначати перспективи теми та робити власні аргументовані висновки	40
4	Здобувачем представлено нові аспекти у дослідженні проблеми або запропоновано нові методи дослідження, що підкреслює своєрідність майбутнього дисертаційного дослідження. Текст дослідницької пропозиції містить усі необхідні компоненти та змістові частини	40
5	Заявлені у дослідницькій пропозиції положення не повторюються і не суперечать одне одному	20
6	У дослідницькій пропозиції грамотно представлено елементи програми соціологічного дослідження з заявленої теми	40
	Разом	200

Оцінювання дослідницької пропозиції з її презентацією відбуватиметься як його складова вступних випробувань.

Максимально можлива оцінка за дослідницьку пропозицію, відповідно до критеріїв, складає 200 балів.

Вступник допускається до участі у конкурсному відборі для зарахування на навчання, якщо кількість балів із вступного іспиту складає не менше **100 балів**.

Голова предметної комісії,
доктор економічних наук, професор

Вікторія ПРОХОРОВА

Затверджено на засіданні Приймальної комісії Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна

Протокол № 5 від 03 червня 2024 р.

Відповідальний секретар
приймальної комісії

Сергій ЄЛЬЦОВ